

No. 38454

**Belarus
and
Armenia**

Treaty of friendship and co-operation between the Republic of Belarus and the Republic of Armenia. Yerevan, 26 May 2001

Entry into force: *14 March 2002 by the exchange of instruments of ratification, in accordance with article 22*

Authentic texts: *Armenian, Belarusian and Russian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Belarus, 30 May 2002*

**Bélarus
et
Arménie**

Traité d'amitié et de coopération entre la République du Bélarus et la République d'Arménie. Yerevan, 26 mai 2001

Entrée en vigueur : *14 mars 2002 par échange des instruments de ratification, conformément à l'article 22*

Textes authentiques : *arménien, bélarussien et russe*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Bélarus, 30 mai 2002*

[ARMENIAN TEXT — TEXTE ARMÉNIEN]

Պ Ա Յ Մ Ա Ն Ա Գ Ի Ր

Բելառուսի Հանրապետության և Հայաստանի
Հանրապետության միջև Բարեկամության
համագործակցության մասին

Բելառուսի Հանրապետությունը և Հայաստանի Հանրապետությունը, այսուհետև՝ Բարձր պայմանավորվող կողմեր,

հենվելով իրենց ժողովուրդների միջև գոյություն ունեցող կապերի, բարեկամական հարաբերությունների և փոխադարձ հարգանքի ավանդույթների վրա,

համոզված լինելով, որ իրենց միջև բարեկամական հարաբերությունների և փոխշահավետ համագործակցության հետագա ամրապնդումը համապատասխանում է երկու պետությունների ժողովուրդների շահերին և լավագույնս կնպաստի դրանց համակողմանի զարգացմանը և բարգավաճմանը,

համարելով, որ երկու պետությունների պատմական ճակատագրերը և բարեկցությունը անբախտելիորեն կապված են խաղաղության, անվտանգության և կայունության ամրապնդման հետ ինչպես Եվրոպայում, այնպես էլ ամբողջ աշխարհում,

ցանկանալով զարգացնել հարաբերությունները քաղաքական, տնտեսական, մշակութային և մյուս բնագավառներում, երկուստեք փոխըմբռնման ու վստահության խորացման նպատակով,

ձգտելով համագործակցել Անկախ պետությունների համագործակցության շրջանակներում և լի վճռականությամբ պահպանել ԱՊՀ շրջանակներում երկու պետությունների կողմից ստորագրված փաստաթղթերում, մասնավորապես 1992թ. մայիսի 15-ի Հավաքական անվտանգության պայմանագրում և պարունակվող պարտավորությունները,

հաստատելով իրենց նվիրվածությունը միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ նորմերին, Միավորված ազգերի կազմակերպության կանոնադրության նպատակներին ու սկզբունքներին, Հելսինկիի եզրափակիչ ակտի, նոր Եվրոպայի համար Փարիզի խարտիայի և Եվրոպայի անվտանգության ու համագործակցության կազմակերպության մյուս փաստաթղթերի դրույթներին,

պայմանավորվեցին ներքոհիշյալի մասին.

Հոդված 1

Բարձր պայմանավորվող կողմերը իրենց հարաբերությունները հիմնում են փոխադարձ հարգանքի, վստահության ու համաձայնության վրա՝ միաժամանակ ղեկավարվելով պետական ինքնիշխանության, իրավահավասարության և միմյանց ներքին գործերին չմիջամտելու, ուժ կամ ուժի սպառնալիք չկիրառելու, ներառյալ տնտեսական ու ճնշման այլ եղանակները, վեճերը խաղաղ կարգավորելու, մարդու իրավունքներն ու հիմնական ազատությունները հարգելու, միջազգային իրավունքով ստանձնած պարտավորությունները բարեխղճորեն կատարելու սկզբունքներով, ինչպես նաև միջազգային իրավունքի այլ հանրաճանաչ սկզբունքներով ու նորմերով:

Հողված 2

Բարձր պայմանավորվող կողմերը կնպաստեն սպառազինությունների սահմանափակման ու զինաթափման գործընթացի շարունակմանը, միջազգային խաղաղության և անվտանգության պահպանման գործում Միավորված ազգերի կազմակերպության դերի ամրապնդմանը, Եվրոպայում կոլեկտիվ անվտանգության համակարգի ստեղծմանը, ամբողջ աշխարհում վստահության և անվտանգության ամրապնդման միջոցների ընդունմանը, ինչպես նաև ՄԱԿ-ի, ԵԱՀԿ-ի և ԱՊՀ-ի խաղաղարար դերի ամրապնդմանը նպաստող մեխանիզմների և ինստիտուտների հաստատմանը:

Բարձր պայմանավորվող կողմերը միջազգային իրավունքի նորմերի և սկզբունքների հիման վրա կգործադրեն բոլոր հնարավոր ջանքերը իրենց շահերը շոշափող իրավիճակների խաղաղ կարգավորմանն աջակցելու համար:

Հողված 3

Երբ այնպիսի իրավիճակ է ստեղծվում, որը, Բարձր պայմանավորվող կողմերից մեկի կարծիքով, սպառնալիք է առաջացնում խաղաղության համար, խախտում կամ շոշափում է իր անվտանգության, տարածքային ամբողջականության և ինքնիշխանության շահերը, նա կարող է անհապաղ խորհրդակցություններ անցկացնելու առաջարկով դիմել մյուս Բարձր պայմանավորվող կողմին: Այդ խորհրդակցությունների ընթացքում կորոշվեն այն օգնության անհրաժեշտությունը, ձևերը և չափը, որը մի Բարձր պայմանավորվող կողմը կցուցաբերի մյուս Բարձր պայմանավորվող կողմին՝ պաշտպանությունն ապահովելու, ծագած իրավիճակի հաղթահարմանը նպաստելու և խաղաղությունն ու անվտանգությունը պահպանելու նպատակով:

Հողված 4

Բարձր պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը պարտավորվում է ձեռնպահ մնալ մյուս Բարձր պայմանավորվող կողմի ինքնիշխանության, անկախության և տարածքային ամբողջականության դեմ ուղղված որևէ գործողության կամ միջոցառման մասնակցելուց կամ դրան աջակցելուց և թույլ չտալ, որ իր տարածքն օգտագործվի ի վնաս մյուս Բարձր պայմանավորվող կողմի անվտանգության շահերի:

Հողված 5

Բարձր պայմանավորվող կողմերը, ինքնուրույն լուծելով ազգային անվտանգության և ռազմական կառուցման սպառնված հարցերը, համագործակցություն կիրականացնեն այդ բնագավառներում և սույն Պայմանագրի և այլ համապատասխան միջազգային պայմանագրերի հիման վրա կսահմանեն փոխգործակցության ձևերը:

Բարձր պայմանավորվող կողմերը համագործակցությունը կկարգացնեն նաև մաքսային գործի, ռազմական և երկակի նշանակության նյութերի և

տեխնոլոգիաների արտահանման ու ներմուծման նկատմամբ իսկողության բնագավառում երկու կողմերի համար հետաքրքրություն ներկայացնող հարցերով:

Հոդված 6

Բարձր պայմանավորվող կողմերից մեկի՝ մյուս Բարձր պայմանավորվող կողմի տարածքում բնակվող քաղաքացիների իրավական կարգավիճակը կապահովվի նրա պետության քաղաքացիներին հավասար՝ բնակության վայրի պետության օրենսդրությամբ և միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ սկզբունքներին համապատասխան:

Բարձր պայմանավորվող կողմերը, իրենց ազգային իրավունքի նորմերին և Եվրոպայի անվտանգության ու համագործակցության կազմակերպության շրջանակներում ձեռք բերված պայմանավորվածություններին համապատասխան, կհամագործակցեն միմյանց տարածքներում բնակվող իրենց քաղաքացիների իրավունքներն իրականացնելու, նրանց օգնություն և աջակցություն ցուցաբերելու հարցերում և անհրաժեշտ քայլեր կձեռնարկեն իրենց տարածքներում բնակվող քաղաքացիների և քաղաքացիություն չունեցող անձանց՝ փոխադարձ այցելությունների առավել բարենպաստ ռեժիմ ստեղծելու համար:

Հոդված 7

Բարձր պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը, միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ սկզբունքներին, ինչպես նաև նոր Եվրոպայի համար Փարիզի խարտիային և Եվրոպայի անվտանգության ու համագործակցության կազմակերպության մյուս փաստաթղթերին համապատասխան, հաստատում է, որ իր տարածքում մշտապես բնակվող ազգային փոքրամասնություններին պատկանող անձանց իրավունքների հարգումը հանդիսանում է խաղաղության, կայունության և ժողովրդավարության էական գործոն:

Բարձր պայմանավորվող կողմերը երաշխավորում են Հայաստանի Հանրապետությունում բելառուս ազգային փոքրամասնությանը և Բելառուսի Հանրապետությունում հայ ազգային փոքրամասնությանը պատկանող անձանց իրավունքը՝ անհատապես կամ կոլեկտիվ ազատորեն արտահայտելու, պահպանելու և զարգացնելու իրենց էթնիկական, մշակութային կամ լեզվական ինքնատիպությունը՝ չենթարկվելով բռնաձուլման որևէ փորձի:

Բարձր պայմանավորվող կողմերը պարտավորվում են իրենց տարածքներում ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ ազգային փոքրամասնությունների նկատմամբ ազգային, ռասայական, էթնիկական, մշակութային կամ կրոնական անհանդուրժողականության, թշնամության, ատելության կամ խտրականության վրա հիմնված ցանկացած գործողությունների կանխման և խափանման համար, ներառյալ օրենսդրական ակտերի ընդունումը:

Հոդված 8

Բարձր պայմանավորվող կողմերը կնպաստեն իրենց ժողովուրդների միջև բարեկամության հետագա ամրապնդմանը և իրենց քաղաքացիների միջև կապերի

ընդլայնմանը ինչպես անհատական հիմունքներով, այնպես էլ պետական, հասարակական և այլ կազմակերպությունների գծով:

Հոդված 9

Բարձր պայմանավորվող կողմերից մեկի տարածքում գտնվող մյուս Բարձր պայմանավորվող կողմի պետական գույքի, իրավաբանական անձանց և քաղաքացիների գույքի իրավական ռեժիմը կարգավորվում է գույքի գտնվելու վայրի պետության օրենսդրությամբ, եթե այլ բան մախատեսված չէ նրանց միջև կնքված միջազգային պայմանագրով:

Եթե Բարձր պայմանավորվող կողմերից մեկը հայտարարում է մյուս Բարձր պայմանավորվող կողմի տարածքում գտնվող գույքը իրեն պատկանելու մասին, որի նկատմամբ հավանություններ են ներկայացնում երրորդ անձինք կամ պետությունները, ապա մյուս Բարձր պայմանավորվող կողմը նման գույքը պահելու և պահպանելու համար պարտավոր է ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները մինչև դրա պատկանելության մասին հարցի վերջնական լուծումը:

Հոդված 10

Բարձր պայմանավորվող կողմերը, կայունը նշանակություն տալով երկու պետությունների տնտեսական ներուժի արդյունավետ օգտագործմանը, կփոխգործակցեն անցկացվող տնտեսական բարեփոխումների իրականացման գործում, կնպաստեն երկու պետությունների միջև փոխշահավետ առևտրատնտեսական համագործակցության զարգացմանը:

Բարձր պայմանավորվող կողմերը միմյանց համար բարենպաստ տնտեսական, ֆինանսական և իրավական պայմաններ կապահովեն ձեռնարկատիրական ու տնտեսական այլ գործունեության նպատակով, ներառյալ փոխադարձ կապիտալ ներդրումների խթանումն ու պաշտպանությունը:

Բարձր պայմանավորվող կողմերը փոխշահավետության հիման վրա կնպաստեն տնտեսավարող սուբյեկտների միջև արտադրական կոոպերացիայի զարգացմանը նախ և առաջ ժամանակակից գիտատար արտադրանքի մշակման և արտադրության դեպքում, այդ թվում՝ համագործակցության միջպետական և միջընդոլային համալիր ծրագրերի ձևավորման ճանապարհով:

Բարձր պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը ձեռնպահ կմնա այնպիսի գործողություններից, որոնք կարող են տնտեսական վնաս հասցնել մյուս Բարձր պայմանավորվող կողմին:

Հոդված 11

Բարձր պայմանավորվող կողմերը կզարգացնեն համագործակցությունը էներգետիկայի, ռեսուրսները խնայող տեխնոլոգիաների կիրառման, տրանսպորտի, ինֆորմատիկայի ու կապի, հեռուստահաղորդակցությունների և ռադիոհաղորդակցությունների բնագավառներում՝ նպաստելով այդ բնագավառներում ստեղծված համալիրների ու միասնական համակարգերի պահպանմանը, արդյունավետ օգտագործմանն ու վարչազմանը:

Հոդված 12

Բարձր պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը առանձին միջազգային պայմանագրերով սահմանվող պայմաններով կնպաստի մյուս Բարձր պայմանավորվող կողմի տալանցիկ գործողությունների իրականացմանը իր տարածքում գտնվող գետային նավահանգիստների և օդանավակայանների, երկաթուղային և ավտոմոբիլային ցանցի և գլխավոր խողովակաշարերի միջոցով:

Բարձր պայմանավորվող կողմերի տարածքներով ուղևորների և բեռների տարանցում իրականացնելու պայմաններն ու կարգը սահմանվում են առանձին միջազգային պայմանագրերով՝ ազգային օրենսդրությամբ. ինչպես նաև միջազգային նորմերին ու կանոններին համապատասխան:

Հոդված 13

Բարձր պայմանավորվող կողմերը կզարգացնեն իսկազորակցությունը կրթության, գիտության ու տեխնիկայի բնագավառներում՝ խրախուսելով ուսումնական հաստատությունների և գիտահետազոտական կենտրոնների միջև ուղղակի կապերը, համատեղ ծրագրերի ու մշակումների իրականացումը հատկապես առաջավոր տեխնոլոգիաների բնագավառում: Բարձր պայմանավորվող կողմերը կփոխգործակցեն գիտական ու գիտամանկավարժական կադրերի պատրաստման բնագավառում, ինչպես նաև կխրախուսեն գիտնականների, դասախոսների, փորձնականների, ասպիրանտների և ուսանողների փոխանակումները:

Բարձր պայմանավորվող կողմերը փոխադարձաբար ճանաչում են կրթության, գիտական աստիճանների և գիտական կոչումների վերաբերյալ փաստաթղթերը առանձին միջազգային պայմանագրերով սահմանվող կարգով:

Բարձր պայմանավորվող կողմերը կիրականացնեն գիտատեխնիկական տեղեկատվության լայն փոխանակում, ինչպես նաև կհամագործակցեն մտավոր սեփականության իրավունքների պահպանման բնագավառում՝ հաշվի առնելով իրենց ազգային օրենսդրությունները և միջազգային պարտավորությունները:

Հոդված 14

Բարձր պայմանավորվող կողմերը համակողմանիորեն կնպաստեն մշակույթի, զրոսաշրջության ու սպորտի տարբեր բնագավառներում համագործակցության հետագա զարգացմանը, կնպաստեն համատեղ մշակութային միջոցառումների իրականացմանը, բոլոր մակարդակներում ստեղծագործական միությունների և կոլեկտիվների, մշակույթի հաստատությունների, գրականության և արվեստի գործիչների միջև ուղղակի շփումների ամրապնդմանն ու ընդլայնմանը. այդ թվում՝ այդ բնագավառներում կադրերի պատրաստմանը:

Բարձր պայմանավորվող կողմերը պետական աջակցություն կցուցաբերեն Բելառուսի Հանրապետությունում բնակվող հայերի ազգային-մշակութային ինքնատիպության պահպանմանն ու զարգացմանը և Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվող բելառուսների, մասնավորապես՝ հասարակական, ազգային-մշակութային միավորումներին՝ մշակութային-յուսավորչական, հրատարակչական գործունեությունում. մայրենի լեզվի ուսուցմանը, գեղարվեստական կոլեկտիվների փոխանակմանը:

Հոդված 15

Բարձր պայմանավորվող կողմերը սերտ համագործակցություն կիրականացնեն շրջակա միջավայրի պաշտպանության ու բարելավման, անդրսահմանային աղտոտումների կանխման, արդյունավետ և ռեսուրսները խնայող բնօգտագործման, էկոլոգիապես մաքուր արտադրությունների ոլորտի ընդլայնման. բարձրարդյունավետ բնապահպանական ու բնավերականգնողական միջոցառումների իրականացման բնագավառներում:

Բարձր պայմանավորվող կողմերը, հաշվի առնելով իրենց հնարավորությունները, այդ բնագավառներում կհամագործակցեն տարածաշրջանային և գլոբալ, այդ թվում՝ պետական և իսսարական մակարդակներով՝ էկոլոգիական անվտանգության և իրազեկման միջազգային համընդգրկուն համակարգի ստեղծման նպատակով:

Բարձր պայմանավորվող կողմերը միմյանց օգնություն կցուցաբերեն բնական և տեխնոգեն բնույթի արտակարգ իրավիճակների ծագման դեպքում:

Հոդված 16

Բարձր պայմանավորվող կողմերը կզարգացնեն համագործակցությունը առողջապահության, սոցիալական պաշտպանության և սոցիալական ապահովման, ինչպես նաև աշխատանքային հարաբերությունների բնագավառներում՝ առանձին միջազգային պայմանագրերին համապատասխան:

Հոդված 17

Բարձր պայմանավորվող կողմերը կհամագործակցեն իրավախախտումների, այդ թվում՝ կազմակերպված հանցավորության, կաշառակերության, միջազգային ահաբեկչության, ապօրինի ֆինանսական գործառնությունների, թմրանյութերի անօրինական շրջանառության, հոգեներգործող, ռադիոակտիվ, պայթուցիկ նյութերի, զենքի և զինամթերքի, տրանսպորտի բոլոր տեսակների երթևեկության անվտանգության դեմ ուղղված գործողությունների, մաքսանենգության, մշակութային արժեքների ապօրինի արտահանման դեմ պայքարի միջոցառումներում:

Բարձր պայմանավորվող կողմերը կիրականացնեն այդ բնագավառներում ունեցած փորձի և օպերատիվ տեղեկությունների փոխանակում, կանցկացնեն դրա հետ կապված համատեղ միջոցառումներ միջազգային համագործակցության շրջանակներում:

Հոդված 18

Բարձր պայմանավորվող կողմերը խորհրդակցություններ կանցկացնեն երկկողմ և բազմակողմ հարաբերությունների հարցերով փոխադարձ հետաքրքրություն ներկայացնող կարծիքների փոխանակման նպատակով:

Հոդված 19

Բարձր • պայմանավորվող կողմերը սույն Պայմանագրի դրույթների իրագործումն ապահովելու նպատակով, ինչպես նաև փոխադարձ հետաքրքրություն ներկայացնող այլ հարցերով անհրաժեշտության դեպքում կկնքեն առանձին երկկողմ միջազգային պայմանագրեր:

Հոդված 20

Սույն Պայմանագրի դրույթները չեն շոշափում Բարձր պայմանավորվող կողմերի այն իրավունքներն ու պարտավորությունները, որոնք բխում են այլ միջազգային պայմանագրերից, որոնց մասնակիցն են նրանք համդիսանում:

Հոդված 21

Սույն Պայմանագրի մեկնաբանման ու կիրառման հետ կապված վեճերը Բարձր պայմանավորվող կողմերի միջև ենթակա են կարգավորման խորհրդակցությունների ու բանակցությունների ճանապարհով:

Հոդված 22

Սույն Պայմանագիրը ենթակա է վավերացման և ուժի մեջ է մտնում վավերագրերի փոխանակման օրը:

Հոդված 23

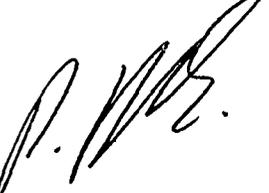
Սույն Պայմանագիրը կնքվում է տասը տարով և ինքնաբերաբար կերկարաձգվի, յուրաքանչյուր անգամ հաջորդ հնգամյա ժամանակահատվածների համար, եթե Բարձր պայմանավորվող կողմերից ոչ մեկը չհայտնի պայմանագրի գործողությունը դադարեցնելու իր ցանկության մասին՝ այլ մասին առնվազն վեց ամիս առաջ գրավոր ծանուցելով մյուս Բարձր պայմանավորվող կողմին:

Կատարված է 2001 թվականի մայիսի –ին Երևան քաղաքում՝ երկու բնօրինակով, յուրաքանչյուրը՝ բելառուսերեն, հայերեն ու ռուսերեն, ընդ որում բոլոր տեքստերն էլ հավասարազոր են: Սույն Պայմանագրի դրույթների մեկնաբանման ժամանակ տարաձայնություններ ծագելու դեպքում նախապատվություն ունի ռուսերեն տեքստը:

Բելառուսի Հանրապետության
կողմից՝

Հայաստանի Հանրապետության
կողմից՝

[BYELORUSSIAN TEXT — TEXTE BIÉLORUSSE]

ДАГАВОР
аб дружбе і супрацоўніцтве паміж
Рэспублікай Беларусь і Рэспублікай Арменія

Рэспубліка Беларусь і Рэспубліка Арменія, якія ў далейшым называюцца Высокімі Дагаворнымі Бакамі,

апіраючыся на існуючыя сувязі, дружалюбныя адносіны і традыцыі ўзаемнай павагі паміж іх народамі,

перакананыя ў тым, што далейшае ўмацаванне дружалюбных адносін і ўзаемавыгоднага супрацоўніцтва адказвае інтарэсам народаў абедзвух дзяржаў і будзе найлепшым чынам садзейнічаць іх усебаковаму развіццю і расквітненню,

лічучы, што гістарычныя лёсы і дабрабыт абедзвух дзяржаў неразрыўна звязаны з пакрапленнем міру, бяспекі і стабільнасці як у Еўропе, так і ва ўсім свеце,

жадаючы развіваць адносіны ў палітычнай, эканамічнай, культурнай і іншых галінах у мэтах паглыблення ўзаемаразумення і даверу паміж імі,

імкнучыся да супрацоўніцтва ў рамках Садружнасці Незалежных Дзяржаў і поўныя рашучасці трымацца абавязкаў, якія змяшчаюцца ў дакументах, што падпісаны абедзвума дзяржавамі ў рамках СНД, у прыватнасці, Дагавора аб калектыўнай бяспецы ад 15 мая 1992 года,

пацвярджаючы сваю прыхільнасць агульнапрызнаным нормам міжнароднага права, мэтам і прынцыпам Хельсінскага Заключнага Акту, Парыжскай Хартыі для новай Еўропы і іншых дакументаў Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе,

дамовіліся аб ніжэйпададзеным:

Артыкул I

Высокія Дагаворныя Бакі асновываюць свае адносіны на ўзаемнай павазе, даверы і згодзе, кіруючыся пры гэтым прынцыпамі павагі дзяржаўнага суверэнітэту, раўнапраў'я і неўмяшання ва ўнутраныя справы адзін аднаго, непрымянення сілы або пагрозы сілай, уключаючы эканамічныя і іншыя спосабы націску, мірнага ўрэгулявання спрэчак, выканання правоў чалавека і асноўных свабод, добрасумленнага выканання абавязальстваў па міжнароднаму праву, а таксама іншымі агульнапрызнанымі прынцыпамі і нормама міжнароднага права

Артыкул 2

Высокія Дагаворныя Бакі будуць садзейнічаць прадаўжэнню працэса абмяжоўвання ўзбраенняў і разбраення, умацненню ролі Арганізацыі Аб'яднаных Нацый у справе падтрымання міжнароднага міру і бяспекі, стварэнню сістэмы калектыўнай бяспекі ў Еўропе, прыняццю мер по ўмацаванню даверу і бяспекі ва ўсім свеце, а таксама станаўленню механізмаў і інстытутаў, якія садзейнічаюць умацненню ролі ААН, АБСЕ і СНД.

Высокія Дагаворныя Бакі будуць прыкладаць усе магчымыя намаганні з мэтай садзеяння мірнаму ўрэгуляванню сітуацый, якія закранаюць іх інтарэс, на аснове норм і прынцыпаў міжнароднага права.

Артыкул 3

У выпадку ўзнікнення сітуацыі, якая стварае, на думку аднаго з Высокіх Дагаворных Бакоў, пагрозу міру, парушаючай або закранаючай інтарэсы яе бяспекі, тэрытарыяльнай цэласнасці і суверэнітэту, яна можа звярнуцца да другога Высокага Дагаворнага Боку з прапановай безадкладна правесці кансультацыі. У ходзе гэтых кансультацый будзе вызначацца неабходнасць, віды і памеры дапамогі, якую адзін Высокі Дагаворны Бок будзе аказваць другому Высокаму Дагаворнаму Боку, у мэтах забеспячэння абароны, садзейнічання пераадольванню сітуацыі, якая ўзнікла, і падтрымання міру і бяспекі.

Артыкул 4

Кожны з Высокіх Дагаворных Бакоў абавязуецца ўстрымлівацца ад ўдзела або падтрымкі якіх бы то ні было дзеянняў або мерапрыемстваў, якія накіраваны супраць суверэнітэту, незалежнасці і тэрытарыяльнай цэласнасці другога Высокага Дагаворнага Боку, і не дапушчаюць, каб яе тэрыторыя была выкарыстана ў шкоду інтарэсам бяспекі другога Высокага Дагаворнага Боку.

Артыкул 5

Высокія Дагаворныя Бакі, самастойна вырашаючы пытанні забеспячэння нацыянальнай бяспекі і ваеннага будаўніцтва, будуць ажыццяўляць супрацоўніцтва ў гэтых галінах і вызначаць формы ўзаемадзеяння на падставе дадзенага Дагавора і іншых адпаведных міжнародных дагавораў.

Высокія Дагаворныя Бакі будуць таксама развіваць супрацоўніцтва па пытаннях, якія цікавяць абодвы Бакі ў галіне мытнай справы, кантролю над экспартам і імпартам матэрыялаў і тэхналогій ваеннага і двайнога прызначэння.

Артыкул 6

Правы статус грамадзян аднаго Высокага Дагаворнага Боку, якія пражываюць на тэрыторыі другога Высокага Дагаворнага Боку, будзе забяспечвацца аднолькава з грамадзянамі сваёй дзяржавы, у адпаведнасці з заканадаўствам дзяржавы месца жыхарства і агульнапрызнанымі прынцыпамі міжнароднага права.

Высокія Дагаворныя Бакі, у адпаведнасці з нормамі свайго нацыянальнага права і дамоўленасцямі ў рамках Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе, будуць супрацоўнічаць у ажыццяўленні правоў сваіх грамадзян, якія пражываюць на тэрыторыі адзін аднаго, аказанні ім дапамогі і падтрымкі і прадпрымуць неабходныя крокі для стварэння найбольш спрыяльнага рэжыму ўзаемных паездак грамадзян і асоб без грамадзянства, якія пражываюць на іх тэрыторыях.

Артыкул 7

Кожны з Высокіх Дагаворных Бакоў, у адпаведнасці з агульнапрызнанымі прынцыпамі міжнароднага права, а таксама Парыжскай хартыёй для новай Еўропы і іншымі дакументамі Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе, пацвярджае, што паважанне правоў асоб, якія належаць да нацыянальных меншасцей і ўвесь час пражываюць на яе тэрыторыі, з'яўляецца істотным фактарам міру, стабільнасці і дэмакратыі.

Высокія Дагаворныя Бакі гарантуюць асобам, якія належаць да беларускай нацыянальнай меншасці ў Рэспубліцы Арменія і армянскай нацыянальнай меншасці ў Рэспубліцы Беларусь, права індывидуальна або калектыўна свабодна паказваць, захоўваць і развіваць сваю этнічную, культурную і языковую самабытнасць, не падвяргаючы іх ніякім спробам насільнай асіміляцыі.

Высокія Дагаворныя Бакі абавязуюцца прымаць на сваіх тэрыторыях адпаведныя меры, уключаючы прыняцце заканадаўчых актаў, для папярэджвання і выкаранення любых дзеянняў, якія заснаваны на нацыянальнай, расавай, этнічнай, культурнай або рэлігійнай нецярпімасці, варожнасці, нянавісці або дыскрымінацыі ў дачыненні нацыянальных меншасцей.

Артыкул 8

Высокія Дагаворныя Бакі будуць садзейнічаць далейшаму ўмацаванню сяброўства паміж іх іародамі і пашырэнню кантактаў паміж сваімі грамадзянамі, як на індывідуальнай аснове, так і па лініі дзяржаўных, грамадскіх і іншых арганізацый.

Артыкул 9

Прававы рэжым дзяржаўнай маемасці, маемасці юрыдычных асоб і грамадзян аднаго Высокага Дагаворнага Боку, якая знаходзіцца на тэрыторыі другога Высокага Дагаворнага Боку, рэгулюецца заканадаўствам дзяржавы месцазнаходжання маемасці, калі іншае не прадугледжана заключаным паміж імі міжнародным дагаворам.

Калі адзін з Высокіх Дагаворных Бакоў заяўляе аб прыналежнасці ёй маемасці, якая знаходзіцца на тэрыторыі другога Высокага Дагаворнага Боку і на якое прад'яўляюць прэтэнзіі трэці асобы або дзяржавы, то іншы Высокі Дагаворны Бок абавязаны пачаць рабіць усе неабходныя захады па ахове і захаванні такой маемасці да канчатковага вырашэння пытання аб яго прыналежнасці.

Артыкул 10

Высокія Дагаворныя Бакі, надавая важнае значэнне эфектыўнаму выкарыстанню эканамічнага патэнцыялу абедзвюх дзяржаў, будуць узаемадзейнічаць у ажыццяўленні праводзімых эканамічных рэформ, садзейнічаць развіццю ўзаемавыгоднага гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва паміж абедзвюма дзяржавамі.

Высокія Дагаворныя Бакі забяспечаць адзін аднаму спрыяльныя эканамічныя, фінансавыя і прававыя ўмовы для прадпрымальніцкай і іншай гаспадарчай дзейнасці, уключаючы стымуляванне і ахову ўзаемных капіталаўкладанняў.

Высокія Дагаворныя Бакі будуць спрыяць развіццю на ўзаемавыгоднай аснове вытворчай кааперацыі паміж гаспадарчымі суб'ектамі, перш за ўсё пры распрацоўцы і вытворчасці сучаснай навукаемістай прадукцыі, у тым ліку шляхам фарміравання міждзяржаўных і міжгаліновых комплексных праграм супрацоўніцтва.

Кожны з Высокіх Дагаворных Бакоў будзе ўтрымлівацца ад дзеянняў, якія здольны нанесці другому Высокаму Дагаворнаму Боку эканамічную страту.

Артыкул 11

Высокія Дагаворныя Бакі будуць развіваць супрацоўніцтва ў галіне энэргетыкі, прымянення рэсурсазберагальных тэхналогій, транспарту, інфарматыкі і сувязі, тэле- і радыёкамунікацый, садзейнічая захаванню, рацыянальнаму выкарыстанню і развіццю комплексаў і адзіных сістэм, якія склаліся ў гэтых галінах.

Артыкул 12

Кожны з Высокіх Дагаворных Бакоў на ўмовах, якія акрэслены асобнымі міжнароднымі дагаворамі, будзе садзейнічаць ажыццяўленню транзітных аперацый другога Высокага Дагаворнага Боку праз рачныя і паветраныя порты, чыгуначную і аўтамабільную сеткі і магістральныя трубаправоды, якія знаходзяцца на яе тэрыторыі.

Умовы і парадак ажыццяўлення транзіту пасажыраў і грузаў праз тэрыторыі Высокіх Дагаворных Бакоў вызначаюцца асобнымі міжнароднымі дагаворамі ў адпаведнасці з нацыянальнымі заканадаўствам, а таксама міжнароднымі нормама і правіламі.

Артыкул 13

Высокія Дагаворныя Бакі будуць развіваць супрацоўніцтва ў галіне адукацыі, навукі і тэхнікі, заахвочваю прамыя сувязі паміж вучэбнымі ўстановамі і навукова-даследчымі цэнтрамі, ажыццяўленне сумесных праграм і распрацовак, асабіста ў галіне перадавых тэхналогій. Высокія Дагаворныя Бакі будуць узаемадзейнічаць у сферы падрыхтоўкі навуковых і навукова-педагагічных кадраў, а таксама заахвочваю абмен вучонымі, выкладчыкамі, стажорамі, аспірантамі і студэнтамі.

Высокія Дагаворныя Бакі ўзаемна прызнаюць дакументы аб адукацыі, вучоных сцепенях і вучоных званнях у парядку, які вызначаецца асобнымі міжнароднымі дагаворамі.

Высокія Дагаворныя Бакі будуць ажыццяўляць шырокі абмен навукова-тэхнічнай інфармацыяй, а таксама супрацоўніцтва ў галіне аховы правоў на інтэлектуальную ўласнасць з улікам іх нацыянальных заканадаўств і міжнародных абавязацельстваў.

Артыкул 14

Высокія Дагаворныя Бакі будуць усяляк садзейнічаць надалейшаму развіццю супрацоўніцтва ў розных галінах культуры, турызму і спорту, садзейнічаць ажыццяўленню сумесных культурных мерапрыемстваў, умацаванню і пашырэнню прамых кантактаў паміж творчымі саюзамі і калектывамі, установамі культуры, дзесячамі літаратуры і мастацтва на ўсіх узроўнях, у тым ліку падрыхтоўкі кадраў у гэтых галінах.

Высокія Дагаворныя Бакі будуць аказваць дзяржаўную падтрымку захаванню і развіццю нацыянальна-культурнай самабытнасці беларусаў, якія пражываюць у Рэспубліцы Арменія, і армян, якія пражываюць у Рэспубліцы Беларусь, у асобнасці, грамадскім, нацыянальна-культурным аб'яднанням у культурна-асветнай, выдавецкай дзейнасці, вывучэнню роднай мовы, узаемнаму абмену мастацкімі калектывамі.

Артыкул 15

Высокія Дагаворныя Бакі будуць ажыццяўляць цеснае супрацоўніцтва ў галіне аховы і паляпшэння навакольнага асяроддзя, прадукцыйнага трансгранічных забруджванняў, рацыянальнага і рэсурсазберагальнага прыродакарыстання, пашырэння сферы экалагічна чыстых вытворчасцей, ажыццяўлення высокаэфектыўных прыродаахоўных і прыродааднаўленчых мерапрыемстваў.

Высокія Дагаворныя Бакі будуць супрацоўнічаць з улікам сваіх магчымасцей у гэтай галіне на рэгіянальным і глабальным, у тым ліку на дзяржаўным і грамадскім, узроўнях у мэтах стварэння ўсеабдымнай міжнароднай сістэмы экалагічнай бяспекі і інфармавання.

Высокія Дагаворныя Бакі будуць аказваць адзін другому дапамогу пры ўзнікненні надзвычайных сітуацый прыроднага і тэхнагеннага характару.

Артыкул 16

Высокія Дагаворныя Бакі будуць развіваць супрацоўніцтва ў галіне аховы здароўя, сацыяльнай абароны і сацыяльнага забеспячэння, а таксама працоўных адносін у адпаведнасці з асобнымі міжнароднымі дагаворамі.

Артыкул 17

Высокія Дагаворныя Бакі будуць супрацоўнічаць у барацьбе з правапарушэннямі, у тым ліку з арганізаванай злачыннасцю, карупцыяй, міжнародным тэрарызмам, незаконнымі фінансавымі аперацыямі, незаконным абаротам наркатычных сродкаў, псіхатропных, радыеактыўных, выбухных рэчываў, зброі і боепрыпасаў, дзеяннямі, якія накіраваны супраць бяспекі руху на ўсіх відах транспарту, кантрабандай, пезаконным вывазам культурных каштоўнасцей.

Высокія Дагаворныя Бакі будуць ажыццяўляць абмен вопытам і аператыўнай інфармацыяй у гэтых галінах, праводзіць звязаныя з гэтым сумесныя мерапрыемствы ў рамках міжнароднага супрацоўніцтва.

Артыкул 18

Высокія Дагаворныя Бакі будуць праводзіць кансультацыі з мэтай абмену думкамі па пытаннях двухбаковых і шматбаковых адносін, якія прадстаўляюць узаемны інтарэс.

Артыкул 19

Высокія Дагаворныя Бакі ў мэтах забеспячэння рэалізацыі палажэнняў дадзенага Дагавора, а таксама па іншых пытаннях, якія прадстаўляюць узаемны інтарэс, пры неабходнасці, заключуць асобныя двухбаковыя міжнародныя дагаворы.

Артыкул 20

Палажэнні дадзенага Дагавора не закранаюць правы і абавязальствы Высокіх Дагаворных Бакоў, якія выцякаюць з іншых міжнародных дагавораў, удзельнікамі якіх яны з'яўляюцца.

Артыкул 21

Спрэчкі адносна тлумачэння і прымянення дадзенага Дагавора падлягаюць урэгуляванню шляхам кансультацый і перагавораў паміж Высокімі Дагаворнымі Бакамі.

Артыкул 22

Дадзены Дагавор падлягае ратыфікацыі і набывае сілу ў дзень абмену ратыфікацыйнымі граматамі.

Артыкул 23

Дадзены Дагавор заключаецца тэрмінам на дзесяць гадоў і будзе аўтаматычна прадоўжвацца кожны раз на наступныя пяцігадовыя перыяды, калі ніводны з Высокіх Дагаворных Бакоў не заявіць аб сваім жаданні спыніць яго дзеянне, паведаміў аб гэтым у пісьмовай форме другому Высокаму Дагаворнаму Боку не менш, чым за шэсць месяцаў.

Здзейснена ў г. Ерэване « ___ » мая 2001 года ў двух экзэмплярах на беларускай, армянскай і рускай мовах, прычым усе тэксты маюць аднолькавую сілу. У выпадку ўзнікнення рознагалоссяў у тлумачэнні палажэнняў дадзенага Дагавора перавагу мае тэкст на рускай мове.

За Рэспубліку Беларусь

За Рэспубліку Арменія

[RUSSIAN TEXT — TEXTE RUSSE]

ДОГОВОР о дружбе и сотрудничестве между Республикой Беларусь и Республикой Армения

Республика Беларусь и Республика Армения, в дальнейшем именуемые Высокими Договаривающимися Сторонами,

опираясь на существующие связи, дружественные отношения и традиции взаимного уважения между их народами;

убежденные в том, что дальнейшее укрепление дружественных отношений и взаимовыгодного сотрудничества между ними отвечает интересам народов обоих государств и будет наилучшим образом содействовать их всестороннему развитию и процветанию,

считая, что исторические судьбы и благополучие обоих государств неразрывно связаны с укреплением мира, безопасности и стабильности как в Европе, так и во всем мире,

желая развивать отношения в политической, экономической, культурной и других областях в целях углубления взаимопонимания и доверия между ними,

стремясь к сотрудничеству в рамках Содружества Независимых Государств и исполненные решимости соблюдать обязательства, содержащиеся в документах, подписанных обоими государствами в рамках СНГ, в частности, Договора о коллективной безопасности от 15 мая 1992 года,

подтверждая свою приверженность общепризнанным нормам международного права, целям и принципам Устава Организации Объединенных Наций, положениям Хельсинкского Заключительного Акта, Парижской Хартии для новой Европы и других документов Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе,

договорились о нижеследующем:

Статья I

Высокие Договаривающиеся Стороны основывают свои отношения на взаимном уважении, доверии и согласии, руководствуясь при этом принципами уважения государственного суверенитета, равноправия и невмешательства во внутренние дела друг друга, неприменения силы или угрозы силой, включая экономические и иные способы давления, мирного урегулирования споров, соблюдения прав человека и основных свобод, добросовестного выполнения обязательств по международному праву, а также иными общепризнанными принципами и нормами международного права..

Статья 2

Высокие Договаривающиеся Стороны будут способствовать продолжению процесса ограничения вооружений и разоружения, усилению роли Организации Объединенных наций в деле поддержания международного мира и безопасности, созданию системы коллективной безопасности в Европе, принятию мер по укреплению доверия и безопасности во всем мире, а также становлению механизмов и институтов, содействующих усилению миротворческой роли ООН, ОБСЕ и СНГ.

Высокие Договаривающиеся Стороны будут прилагать все возможные усилия для содействия мирному урегулированию ситуаций, затрагивающих их интересы, на основе норм и принципов международного права.

Статья 3

В случае возникновения ситуации, создающей, по мнению одной из Высоких Договаривающихся Сторон, угрозу миру, нарушающей или затрагивающей интересы ее безопасности, территориальной целостности и суверенитета, она может обратиться к другой Высокой Договаривающейся Стороне с предложением безотлагательно провести консультации. В ходе этих консультаций будет определяться необходимость, виды и размеры помощи, которую одна Высокая Договаривающаяся Сторона окажет другой Высокой Договаривающейся Стороне, в целях обеспечения обороны, содействия преодолению возникшей ситуации и поддержания мира и безопасности.

Статья 4

Каждая из Высоких Договаривающихся Сторон обязуется воздерживаться от участия или поддержки каких бы то ни было действий или мероприятий, направленных против суверенитета, независимости и территориальной целостности другой Высокой Договаривающейся Стороны, и не допускать, чтобы ее территория была использована в ущерб интересам безопасности другой Высокой Договаривающейся Стороны.

Статья 5

Высокие Договаривающиеся Стороны самостоятельно решая вопросы обеспечения национальной безопасности и военного строительства, будут осуществлять сотрудничество в этих областях и определяют формы взаимодействия на основе настоящего Договора и других соответствующих международных договоров.

Высокие Договаривающиеся Стороны будут также развивать сотрудничество по интересующим обе стороны вопросам в области таможенного дела, контроля над экспортом и импортом материалов и технологий военного и двойного назначения.

Статья 6

Правовой статус граждан одной Высокой Договаривающейся Стороны, проживающих на территории другой Высокой Договаривающейся Стороны, будет обеспечиваться наравне с гражданами своего государства, в соответствии с законодательством государства места жительства и общепризнанными принципами международного права.

Высокие Договаривающиеся Стороны, в соответствии с нормами своего национального права и договоренностями в рамках Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе, будут сотрудничать в осуществлении прав своих граждан, проживающих на территории друг друга, оказании им помощи и поддержки и предпримут необходимые шаги для создания наиболее благоприятного режима взаимных поездок граждан и лиц без гражданства, проживающих на их территориях.

Статья 7

Каждая из Высоких Договаривающихся Сторон, в соответствии с общепризнанными принципами международного права, а также Парижской хартией для новой Европы и другими документами Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе, подтверждает, что уважение прав лиц, принадлежащих к национальным меньшинствам и постоянно проживающих на ее территории, является существенным фактором мира, стабильности и демократии.

Высокие Договаривающиеся Стороны гарантируют лицам, принадлежащим к белорусскому национальному меньшинству в Республике Армения и армянскому национальному меньшинству в Республике Беларусь, право индивидуально или коллективно свободно выражать, сохранять и развивать свою этническую, культурную и языковую самобытность, не подвергаясь каким-либо попыткам насильственной ассимиляции.

Высокие Договаривающиеся Стороны обязуются принимать на своих территориях соответствующие меры, включая принятие законодательных актов, для предотвращения/ и пресечения любых действий, основанных на национальной, расовой, этнической, культурной или религиозной нетерпимости, враждебности, ненависти или дискриминации в отношении национальных меньшинств.

Статья 8

Высокие Договаривающиеся Стороны будут способствовать дальнейшему укреплению дружбы между их народами и расширению контактов между своими гражданами, как на индивидуальной основе, так и по линии государственных, общественных и других организаций.

Статья 9

Правовой режим государственного имущества, имущества юридических лиц и граждан одной Высокой Договаривающейся Стороны, находящегося на территории другой Высокой Договаривающейся Стороны, регулируется законодательством государства местонахождения имущества, если иное не предусмотрено заключенным между ними международным договором.

Если одна из Высоких Договаривающихся Сторон заявляет о принадлежности ей имущества, которое находится на территории другой Высокой Договаривающейся Стороны и на которое предъявляют претензии третьи лица или государства, то другая Высокая Договаривающаяся Сторона обязана предпринять все необходимые меры по охране и сохранению такого имущества до окончательного решения вопроса о его принадлежности.

Статья 10

Высокие Договаривающиеся Стороны, придавая важное значение эффективному использованию экономического потенциала обоих государств, будут взаимодействовать в осуществлении проводимых экономических реформ, способствовать развитию взаимовыгодного торгово-экономического сотрудничества между обоими государствами.

Высокие Договаривающиеся Стороны обеспечат друг другу благоприятные экономические, финансовые и правовые условия для предпринимательской и другой хозяйственной деятельности, включая стимулирование и защиту взаимных капиталовложений.

Высокие Договаривающиеся Стороны будут способствовать развитию на взаимовыгодной основе производственной кооперации между хозяйствующими субъектами, прежде всего при разработке и производстве современной наукоемкой продукции, в том числе путем формирования межгосударственных и межотраслевых комплексных программ сотрудничества.

Каждая из Высоких Договаривающихся Сторон будет воздерживаться от действий, способных нанести другой Высокой Договаривающейся Стороне экономический ущерб.

Статья 11

Высокие Договаривающиеся Стороны будут развивать сотрудничество в области энергетики, применения ресурсосберегающих технологий, транспорта, информатики и связи, теле- и радиосвязей, способствуя сохранению, рациональному использованию и развитию сложившихся в этих областях комплексов и единых систем.

Статья 12

Каждая из Высоких Договаривающихся Сторон на условиях, определенных отдельными международными договорами, будет способствовать осуществлению транзитных операций другой Высокой Договаривающейся Стороны через речные и воздушные порты, железнодорожную и автомобильную сети и магистральные трубопроводы, находящиеся на ее территории.

Условия и порядок осуществления транзита пассажиров и грузов через территории Высоких Договаривающихся Сторон определяются отдельными международными договорами в соответствии с национальным законодательством, а также международными портами и правилами.

Статья 13

Высокие Договаривающиеся Стороны будут развивать сотрудничество в области образования, науки и техники, поощряя прямые связи между учебными заведениями и научно-исследовательскими центрами, осуществление совместных программ и разработок, особенно в области передовых технологий. Высокие Договаривающиеся Стороны будут взаимодействовать в сфере подготовки научных и научно-педагогических кадров, а также поощрять обмен учеными, преподавателями, стажерами, аспирантами и студентами.

Высокие Договаривающиеся Стороны взаимно признают документы об образовании, ученых степенях и ученых званиях в порядке, определяемом отдельными международными договорами.

Высокие Договаривающиеся Стороны будут осуществлять широкий обмен научно-технической информацией, а также сотрудничество в области охраны прав на интеллектуальную собственность с учетом их национальных законодательств и международных обязательств.

Статья 14

Высокие Договаривающиеся Стороны будут всемерно содействовать дальнейшему развитию сотрудничества в различных областях культуры, туризма и спорта, способствовать осуществлению совместных культурных мероприятий, укреплению и расширению прямых контактов между творческими союзами и коллективами, учреждениями культуры, деятелями литературы и искусства на всех уровнях, в том числе подготовки кадров в этих областях.

Высокие Договаривающиеся Стороны будут оказывать государственную поддержку сохранению и развитию национально-культурной самобытности белорусов, проживающих в Республике Армения и армян, проживающих в Республике Беларусь, в частности, общественным, национально-культурным объединениям в культурно-просветительской, издательской деятельности, изучению родного языка, взаимному обмену художественными коллективами.

Статья 15

Высокие Договаривающиеся Стороны будут осуществлять тесное сотрудничество в области охраны и улучшения окружающей среды, предотвращения трансграничных загрязнений, рационального и ресурсосберегающего природопользования, расширения сферы экологически чистых производств, осуществления высокоэффективных природоохранных и природовосстановительных мероприятий.

Высокие Договаривающиеся Стороны будут сотрудничать с учетом своих возможностей в этой области на региональном и глобальном в том числе на государственном и общественном, уровнях в целях создания всеобъемлющей международной системы экологической безопасности и информирования.

Высокие Договаривающиеся Стороны будут оказывать друг другу помощь при возникновении чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера.

Статья 16

Высокие Договаривающиеся Стороны будут развивать сотрудничество в области здравоохранения, социальной защиты и социального обеспечения, а также трудовых отношений в соответствии с отдельными международными договорами.

Статья 17

Высокие Договаривающиеся Стороны будут сотрудничать в борьбе с правонарушениями, в том числе с организованной преступностью, коррупцией, международным терроризмом, незаконными финансовыми операциями, незаконным оборотом наркотических средств, психотропных, радиоактивных, взрывчатых веществ, оружия и боеприпасов, действиями, направленными против безопасности движения на всех видах транспорта, коптрабандой, незаконным вывозом культурных ценностей.

Высокие Договаривающиеся Стороны будут осуществлять обмен опытом и оперативной информацией в этих областях, проводить связанные с этим совместные мероприятия в рамках международного сотрудничества.

Статья 18

Высокие Договаривающиеся Стороны будут проводить консультации с целью обмена мнениями по представляющим взаимный интерес вопросам двухсторонних и многосторонних отношений.

Статья 19

Высокие Договаривающиеся Стороны в целях обеспечения реализации положений настоящего Договора, а также по другим вопросам, представляющим взаимный интерес, при необходимости, заключат отдельные двухсторонние международные договоры.

Статья 20

Положения настоящего Договора не затрагивают прав и обязательств Высоких Договаривающихся Сторон, вытекающих из других международных договоров, участниками которых они являются.

Статья 21

Споры относительно толкования и применения настоящего Договора подлежат урегулированию путем консультаций и переговоров между Высокими Договаривающимися Сторонами.

Статья 22

Настоящий Договор подлежит ратификации и вступает в силу в день обмена ратификационными грамотами.

Статья 23

Настоящий Договор заключается сроком на десять лет и будет автоматически продлеваться каждый раз на последующие пятилетние периоды, если ни одна из Высоких Договаривающихся Сторон не заявит о своем желании прекратить его действие, уведомив об этом в письменной форме другую Высокую Договаривающуюся Сторону не менее, чем за шесть месяцев.

Совершено в г.Ереване 26 мая 2001 года в двух экземплярах на, белорусском, армянском и русском языках, причем все тексты имеют одинаковую силу. В случае возникновения разногласий в толковании положений настоящего Договора преимущество имеет текст на русском языке.

ЗА РЕСПУБЛИКУ БЕЛАРУСЬ ЗА РЕСПУБЛИКУ АРМЕНИЯ

[TRANSLATION - TRADUCTION]

TREATY ON FRIENDSHIP AND COOPERATION BETWEEN THE
REPUBLIC OF BELARUS AND THE REPUBLIC OF ARMENIA

The Republic of Belarus and the Republic of Armenia, hereinafter referred to as "the High Contracting Parties",

Guided by the existing ties, friendly relations and traditions of mutual respect between their peoples,

Convinced that the further strengthening of friendly relations and mutually advantageous cooperation between them meets the interests of the peoples of both States and will be the best way of promoting their overall development and prosperity,

Considering that the destiny and well-being of both States is inextricably linked with the strengthening of peace, security and stability in Europe and throughout the world,

Wishing to develop relations in the political, economic, cultural and other areas in the interest of enhancing cooperation and trust between them,

Seeking to cooperate within the framework of the Commonwealth of Independent States (CIS) and firmly resolved to abide by the obligations contained in the instruments signed by both Governments within the framework of CIS, in particular the Treaty on Collective Security of 15 May 1992,

Affirming their commitment to the generally recognized norms of international law, the purposes and principles of the Charter of the United Nations, the provisions of the Helsinki Final Act, the Charter of Paris for a New Europe and other instruments of the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE),

Have agreed as follows:

Article 1

The High Contracting Parties shall base their relations on mutual respect, trust and agreement, guided by the principles of respect for State sovereignty, equal rights and non-interference in each other's internal affairs, non-use of force or threat of force, including economic and other means of pressure, peaceful settlement of disputes, protection of human rights and fundamental freedoms, conscientious fulfilment of obligations under international law and other generally recognized principles and norms of international law.

Article 2

The High Contracting Parties shall promote the ongoing process of arms limitation and disarmament, strengthening of the United Nations role in the maintenance of international peace and security, establishment of a collective security system in Europe, adoption of confidence-building and security measures throughout the world and creation of mechanisms and institutions to strengthen the peacekeeping role of the United Nations, OSCE and CIS.

The High Contracting Parties shall make every effort to promote the peaceful settlement of situations that affect their interests, on the basis of the norms and principles of international law.

Article 3

Should a situation arise that, in the view of one of the High Contracting Parties, poses a threat to peace, jeopardizing or affecting its security interests, territorial integrity and sovereignty, it may propose to the other High Contracting Party the holding of immediate consultations. These consultations shall determine the necessity, type and scope of assistance to be provided by one High Contracting Party to the other High Contracting Party in order to ensure its defence, help to resolve the situation that has arisen and maintain peace and security.

Article 4

Each of the High Contracting Parties shall pledge to refrain from participation in or support of any kind of action or measure directed against the sovereignty, independence and territorial integrity of the other High Contracting Party, and shall not allow its territory to be used to damage the security interests of the other High Contracting Party.

Article 5

The High Contracting Parties, while independently deciding questions of guaranteeing national security and military construction, shall cooperate in these areas and identify types of assistance under this Treaty and other existing international agreements.

The High Contracting Parties shall also develop cooperation in questions of interest to both Parties in the area of customs and import and export controls on military and dual-use items and technology.

Article 6

The legal status of nationals of one High Contracting Party living in the territory of the other High Contracting Party shall be guaranteed on an equal footing with nationals of the latter Party, in accordance with the legislation of the State of the place of residence and with the generally recognized principles of international law.

The High Contracting Parties, in accordance with the norms of their national law and agreements within the framework of the Organization for Security and Cooperation in Europe, shall cooperate in the promotion of the rights of their nationals living in each other's territory and provision of assistance and support to them, and shall take the necessary steps for the creation of the most favourable regime for travel between their territories by nationals and stateless persons living there.

Article 7

In accordance with the generally recognized principles of international law, the Charter of Paris for a New Europe and other instruments of the Organization for Security and Cooperation in Europe, each of the High Contracting Parties confirms that respect for the rights of persons belonging to national minorities and permanently residing in its territory is an essential factor for peace, stability and democracy.

The High Contracting Parties shall guarantee to persons belonging to the Belarusian national minority in the Republic of Armenia and to the Armenian national minority in the Republic of Belarus the right to individual and collective freedom to express, preserve and develop their ethnic, cultural and linguistic identity, without any attempts at forced assimilation.

The High Contracting Parties pledge to take the appropriate measures in their territories, including adoption of legislation, to prevent and halt any actions based on national, racial, ethnic, cultural or religious intolerance, hostility, hatred or discrimination towards national minorities.

Article 8

The High Contracting Parties shall help to strengthen friendship between their peoples and broaden contacts between their nationals at the individual level as well in State, civic and other organizations.

Article 9

The legal status of State property and property of legal persons and nationals of one High Contracting Party located in the territory of the other High Contracting Party shall be governed by the legislation of the State where the property is located, unless otherwise stipulated by an international agreement between them.

If one of the High Contracting Parties claims ownership of property located in the territory of the other High Contracting Party which is in turn claimed by third persons or States, the other High Contracting Party shall be obliged to take all necessary measures to safeguard and preserve such property pending final resolution of the question of its ownership.

Article 10

The High Contracting Parties, attaching significant importance to the effective use of the economic potential of the two States, shall cooperate in the implementation of the economic reforms introduced and promote the development of mutually advantageous trade and economic cooperation between the two States.

The High Contracting Parties shall provide each other with favourable economic, financial and legal conditions for business and other economic activities, including incentives and protection of their mutual capital investment.

The High Contracting Parties shall promote on a mutually advantageous basis the development of industrial cooperation between businesses, primarily involving the development and production of modern high-technology products, including through the creation of comprehensive intergovernmental and inter-industry cooperation programmes.

Each of the High Contracting Parties shall refrain from actions that may inflict economic damage on the other High Contracting Party.

Article 11

The High Contracting Parties shall develop cooperation in the areas of energy, use of resource-efficient technology, transport, informatics and communications, telecommunications and radio communications, promoting the maintenance, rational use and development of complexes and integrated systems existing in these areas.

Article 12

Each of the High Contracting Parties shall, on terms specified in separate international agreements, promote the implementation of transit operations of the other High Contracting Party through river ports and airports, rail and road networks and main pipelines located in its territory.

The terms and procedures for the transit of passengers and goods through the territory of the High Contracting Parties shall be specified in separate international agreements in accordance with national legislation and with international norms and rules.

Article 13

The High Contracting Parties shall develop cooperation in the areas of education, science and technology, encouraging direct links between educational institutions and research centres and the establishment of joint programmes and plans, especially in the area of advanced technology. The High Contracting Parties shall cooperate in the training of scientists and scientific teaching personnel and encourage exchanges of scholars, teachers, interns, post-graduate and undergraduate students.

The High Contracting Parties shall grant mutual recognition to documents relating to education, academic degrees and academic titles, as specified in separate international agreements.

The High Contracting Parties shall engage in broad exchanges of scientific and technical information and cooperate in the protection of intellectual property rights, taking into account their national legislation and international obligations.

Article 14

The High Contracting Parties shall do everything possible to further the development of cooperation in various areas of culture, tourism and sports, promote joint cultural events, strengthen and broaden direct contacts between creative unions and associations, cultural

institutions and artists and writers at all levels, including the training of personnel in these areas.

The High Contracting Parties shall give State support to the preservation and development of the national and cultural identity of Belarusians living in the Republic of Armenia and Armenians living in the Republic of Belarus, particularly civic and national cultural associations engaged in cultural, educational and publishing activities, native language study and reciprocal exchanges of artistic groups.

Article 15

The High Contracting Parties shall closely cooperate in the protection and improvement of the environment, prevention of transboundary pollution, rational and resource-efficient use of natural resources, expansion of clean production and implementation of effective measures for the protection and renewal of natural resources.

The High Contracting Parties shall cooperate to the extent possible in these areas at the regional and global levels, including at the State and civic levels, to create a comprehensive international system of environmental security and information.

The High Contracting Parties shall provide assistance to each other in natural and man-made emergencies.

Article 16

The High Contracting Parties shall develop cooperation in the area of health care, social protection and social security and labour relations under separate international agreements.

Article 17

The High Contracting Parties shall cooperate to combat infringements of the law, including organized crime, corruption, international terrorism, illegal financial transactions, illegal trafficking in narcotic drugs, psychotropic, radioactive and explosive substances, weapons and ammunition, actions directed against the safe movement of all forms of transportation, contraband and illegal export of articles of cultural value.

The High Contracting Parties shall exchange experiences and operational information in these areas and undertake joint measures in this connection within the framework of international cooperation.

Article 18

The High Contracting Parties shall hold consultations for the exchange of views on questions of bilateral and multilateral relations that are of mutual interest.

Article 19

In order to ensure the implementation of the provisions of this Treaty, and for other questions of mutual interest, the High Contracting Parties, shall, if necessary, conclude separate bilateral international agreements.

Article 20

The provisions of this Treaty shall not affect the rights and obligations of the High Contracting Parties arising from other international agreements to which they are parties.

Article 21

Disputes over the interpretation and application of this Treaty shall be resolved through consultations and negotiations between the High Contracting Parties.

Article 22

This Treaty is subject to ratification and shall enter into force on the date of the exchange of instruments of ratification.

Article 23

This Treaty is concluded for a period of 10 years and shall be automatically renewed for successive periods of five years, unless one of the High Contracting Parties gives notice to the other High Contracting Party in writing of its wish to denounce it, no less than six months prior to the expiry of the current period of validity of the Treaty.*

Done at Yerevan on 26 May 2001 in two copies, each in the Belarusian, Armenian and Russian languages, all texts being equally authentic. In the event of any differences in interpretation of the provisions of this Treaty, the Russian text shall prevail.

For the Republic of Belarus:

A. LUKASHENKO

For the Republic of Armenia:

R. KOCHARIAN

[TRANSLATION - TRADUCTION]

TRAITÉ D'AMITIÉ ET DE COOPÉRATION ENTRE LA RÉPUBLIQUE DU BÉLARUS ET LA RÉPUBLIQUE D'ARMÉNIE

La République du Bélarus et la République d'Arménie, ci-après dénommées " les Hautes Parties contractantes ",

S'appuyant sur les liens, les relations d'amitié et les traditions de respect mutuel existant entre leurs peuples,

Convaincues que la consolidation des liens d'amitié et de la coopération mutuellement avantageuse entre elles répond aux intérêts des peuples des deux États et contribuera au mieux à leur développement et à leur prospérité dans tous les domaines,

Considérant que le destin historique et le bien-être des deux États sont indissolublement liés au renforcement de la paix, de la sécurité et de la stabilité en Europe et dans le reste du monde,

Souhaitant développer leurs relations dans les domaines politique, économique, culturel et autres en vue d'approfondir l'entente mutuelle et la confiance entre elles,

Désireuses de coopérer dans le cadre de la Communauté d'États indépendants (CEI) et résolues à respecter les engagements énoncés dans les documents que les deux États ont signés dans ce contexte, en particulier dans le Traité de sécurité collective en date du 15 mai 1992,

Réaffirmant leur attachement aux normes universellement reconnues du droit international, aux buts et principes énoncés dans la Charte des Nations Unies, ainsi qu'aux dispositions de l'Acte final d'Helsinki, de la Charte de Paris pour une nouvelle Europe et d'autres textes de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe (OSCE),

Sont convenues de ce qui suit :

Article premier

Les Hautes Parties contractantes fondent leurs relations sur le respect mutuel, la confiance et l'entente, en se laissant guider par les principes du respect de la souveraineté de l'État, de l'égalité des droits, de la non-ingérence mutuelle dans leurs affaires intérieures, du non-recours à la force ou à la menace de la force, ce qui exclut aussi les moyens de pression économiques ou autres, du règlement pacifique des différends, du respect des droits de l'homme et des libertés fondamentales et de la fidélité scrupuleuse aux obligations découlant du droit international, ainsi que par les autres principes et normes de droit international universellement reconnus.

Article 2

Les Hautes Parties contractantes s'emploieront à poursuivre le processus de limitation des armements et de désarmement, à renforcer le rôle de l'Organisation des Nations Unies dans le domaine du maintien de la paix et de la sécurité internationales, à créer un système

de sécurité collective en Europe, à adopter des mesures visant à accroître la confiance et la sécurité dans le monde entier et à établir des mécanismes et des institutions qui contribueront renforcer le rôle pacificateur de l'ONU, de l'OSCE et de la CEI.

Les Hautes Parties contractantes feront tout leur possible pour favoriser le règlement pacifique des situations qui touchent leurs intérêts sur la base des normes et des principes du droit international.

Article 3

Au cas où surviendrait une situation qui, de l'avis de l'une des Hautes Parties contractantes, créerait une menace pour la paix, porterait atteinte à sa sécurité, à son intégrité territoriale et à sa souveraineté ou toucherait ses intérêts à cet égard, cette Partie peut proposer à l'autre Haute Partie contractante de procéder immédiatement à des consultations. Au cours de ces consultations, on déterminera la nature et l'ampleur de l'assistance qu'une Haute Partie contractante devra fournir à l'autre Partie, s'il y a lieu, en vue d'assurer sa défense, de faciliter le règlement de la situation et de maintenir la paix et la sécurité.

Article 4

Chacune des Hautes Parties contractantes s'engage à s'abstenir de participer ou d'apporter un soutien à des actions ou à des interventions quelconques dirigées contre la souveraineté, l'indépendance et l'intégrité territoriale de l'autre Haute Partie contractante et à ne pas tolérer que son territoire soit utilisé au détriment de la sécurité de cette dernière.

Article 5

Les Hautes Parties contractantes, décidant de façon autonome des questions relatives à leur défense nationale et à leur infrastructure militaire, établiront une coopération dans ce domaine et en fixeront les modalités sur la base du présent Traité et des autres accords internationaux pertinents.

Les Hautes Parties contractantes développeront également la coopération sur les questions qui intéressent les deux parties relativement à l'administration des douanes et au contrôle des exportations et des importations de matériels et équipements militaires ou à double usage.

Article 6

Pour le statut juridique des citoyens d'une Haute Partie contractante qui résident sur le territoire de l'autre Haute Partie contractante, l'égalité de traitement avec les citoyens autochtones sera garantie conformément à la législation de l'État de résidence et aux principes universellement reconnus du droit international.

Conformément à leurs législations nationales et aux accords conclus dans le cadre de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe, les Hautes Parties contractantes coopéreront pour assurer la réalisation des droits de ceux de leurs citoyens qui résident sur le territoire de l'autre Partie et pour leur apporter aide et secours; elles prendront également

les dispositions voulues pour faciliter, autant que possible, les modalités de voyage des citoyens et des personnes apatrides qui résident sur leurs territoires respectifs.

Article 7

Chacune des Hautes Parties contractantes réaffirme, conformément aux principes universellement reconnus du droit international ainsi qu'aux dispositions de la Charte de Paris pour une nouvelle Europe et d'autres textes de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe, que le respect des droits des personnes qui appartiennent à des minorités nationales et résident en permanence sur son territoire est un facteur essentiel de paix, de stabilité et de démocratie.

Les Hautes Parties contractantes garantissent aux personnes appartenant à la minorité nationale biélorussienne sur le territoire de la République d'Arménie et à celles appartenant à la minorité nationale arménienne sur le territoire de la République du Bélarus le droit à la liberté d'exprimer, de conserver et de cultiver, individuellement ou collectivement, leur identité ethnique, culturelle et linguistique, sans faire l'objet d'aucune tentative d'assimilation forcée.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à prendre sur leur territoire les mesures et dispositions législatives nécessaires pour prévenir et réprimer tout acte fondé sur l'intolérance, l'hostilité, la haine ou la discrimination nationales, raciales, ethniques, culturelles ou religieuses à l'encontre des minorités nationales.

Article 8

Les Hautes Parties contractantes s'emploieront à continuer de renforcer les liens d'amitié entre leurs peuples et d'élargir les contacts entre leurs citoyens, tant sur une base individuelle que par le truchement d'organisations étatiques, sociales ou autres.

Article 9

Le régime juridique de la propriété des biens d'État et des biens des personnes physiques et morales de l'une des Hautes Parties contractantes se trouvant sur le territoire de l'autre Partie relève de la législation de l'État sur le territoire duquel ces biens se trouvent, sauf si un accord international conclu entre elles en dispose autrement.

Si l'une des Hautes Parties contractantes revendique la propriété d'un bien se trouvant sur le territoire de l'autre Partie, et auquel une tierce personne ou un État tiers prétend, l'autre Partie est tenue de prendre toutes les mesures nécessaires à la défense et à la protection de ce bien jusqu'au règlement définitif de la question de propriété.

Article 10

Les Hautes Parties contractantes, accordant une grande importance à l'utilisation efficace du potentiel économique des deux États, collaboreront à la mise en oeuvre des réformes économiques introduites et s'attacheront à promouvoir une coopération

mutuellement avantageuse entre les deux pays, dans les domaines économique et commercial.

Les Hautes Parties contractantes assureront mutuellement des conditions économiques, financières et juridiques favorables pour les activités des entreprises et d'autres activités économiques, y compris en stimulant les investissements réciproques et en les protégeant.

Les Hautes Parties contractantes s'emploieront à développer, sur la base de l'avantage mutuel, la coopération industrielle entre les acteurs économiques, surtout au stade de la mise au point et de la fabrication de produits de pointe, notamment par l'établissement de programmes intégrés de coopération interétatiques et intersectoriels.

Chacune des Hautes Parties contractantes s'abstiendra de toute action susceptible de porter un préjudice économique à l'autre Haute Partie contractante.

Article 11

Les Hautes Parties contractantes développeront la coopération dans les domaines de l'énergie, de l'emploi de techniques économes en ressources, des transports, de l'informatique et de la télématique, des télécommunications et des radiocommunications, en contribuant à la protection, à l'utilisation rationnelle et au développement des systèmes uniformisés et intégrés mis en place dans ces domaines.

Article 12

Chacune des Hautes Parties contractantes, dans les conditions définies par des accords internationaux distincts, facilitera les opérations de transit pour lesquelles l'autre Partie fait usage des ports fluviaux, des aéroports, des réseaux ferroviaire et routier et des grands pipelines qui se trouvent sur son territoire.

Les conditions et les dispositions applicables au transit des passagers et des marchandises sur le territoire des Hautes Parties contractantes sont fixées par des accords internationaux distincts conformes à la législation nationale ainsi qu'aux normes et règles internationales.

Article 13

Les Hautes Parties contractantes renforceront leur coopération dans les domaines de l'éducation et des sciences et des techniques en favorisant l'établissement de liens directs entre les établissements d'enseignement et les centres de recherche scientifique, ainsi que la réalisation de programmes et d'études communs, en particulier dans le domaine des techniques de pointe. Elles coopéreront pour former des cadres scientifiques et pédagogiques, et encourageront également les échanges de chercheurs, d'enseignants, de stagiaires et d'étudiants.

Les Hautes Parties contractantes reconnaissent mutuellement les diplômes, titres et grades universitaires dans les conditions prévues par des accords internationaux distincts.

Les Hautes Parties contractantes procéderont à un large échange d'informations scientifiques et techniques et coopéreront pour défendre les droits relatifs à la propriété intellectuelle en tenant compte de leur législation nationale et de leurs engagements internationaux.

Article 14

Les Hautes Parties contractantes s'attacheront de toutes les manières possibles à continuer de développer la coopération dans les divers domaines liés à la culture, au tourisme et aux sports, à encourager l'organisation d'activités culturelles communes, ainsi que le renforcement et l'élargissement des contacts directs entre les unions et les associations créatrices, les institutions culturelles, les personnalités littéraires et artistiques, à tous les niveaux, y compris en formant du personnel dans ces domaines.

Les Hautes Parties contractantes apporteront un soutien étatique afin de protéger et de développer l'identité nationale et culturelle des Bélarussiens qui résident sur le territoire de la République d'Arménie et des Arméniens qui résident sur le territoire de la République du Bélarus, ce soutien étant axé notamment sur les associations publiques et les associations culturelles nationales qui se livrent à des activités éducatives et culturelles, à des activités d'édition, à l'étude de la langue maternelle ou à des échanges entre groupes artistiques.

Article 15

Les Hautes Parties contractantes établiront une coopération étroite dans les contextes de la protection et de l'amélioration de l'environnement, de la lutte contre la pollution transfrontière, de l'utilisation rationnelle et économique des ressources naturelles, de l'élargissement du champ d'application des techniques de production non polluantes et de la mise en oeuvre de mesures efficaces en matière de défense et de régénération de l'environnement.

Les Hautes Parties contractantes coopéreront selon leurs capacités dans ce domaine sur les plans régional et mondial, aux niveaux de l'État et de la société, en vue de créer un système international et universel de sécurité et d'information écologiques.

Les Hautes Parties contractantes se prêteront mutuellement assistance en cas de situation d'urgence d'origine naturelle ou technologique.

Article 16

Les Hautes Parties contractantes développeront leur coopération dans les domaines de la santé, de la protection et de la sécurité sociales, ainsi que dans celui des relations professionnelles, conformément aux dispositions énoncées dans des accords internationaux distincts.

Article 17

Les Hautes Parties contractantes coopéreront dans la lutte contre les infractions, y compris la criminalité organisée, la corruption, le terrorisme international, les opérations financières illégales, le trafic de stupéfiants et de substances psychotropes, radioactives ou

explosives, d'armes et de munitions, les actes dirigés contre la sécurité de tous les moyens de transport, la contrebande et l'exportation illégale de biens culturels.

Les Hautes Parties contractantes échangeront des données d'expérience et des informations pratiques dans ces domaines, et mèneront corrélativement des actions communes dans le cadre de la coopération internationale.

Article 18

Les Hautes Parties contractantes procéderont à des consultations pour échanger des vues sur des questions d'intérêt commun touchant les relations bilatérales et multilatérales.

Article 19

En cas de nécessité, les Hautes Parties contractantes concluront des accords internationaux bilatéraux distincts pour faire appliquer les dispositions du présent Traité ou pour régler d'autres questions présentant un intérêt commun.

Article 20

Les dispositions du présent Traité n'altèrent pas les droits et obligations des Hautes Parties contractantes découlant d'autres traités internationaux auxquels elles sont parties.

Article 21

Les différends relatifs à l'interprétation et à l'application des dispositions du présent Traité sont réglés par la voie de consultations et de négociations entre les Hautes Parties contractantes.

Article 22

Le présent Traité est soumis à ratification et entre en vigueur à la date de l'échange des instruments de ratification.

Article 23

Le présent Traité est conclu pour une durée de dix ans. Il est ensuite automatiquement reconduit de cinq ans en cinq ans, à moins que l'une des Hautes Parties contractantes n'annonce par notification écrite à l'autre Haute Partie contractante son intention de le dénoncer, au moins six mois avant la fin d'une période.

Fait à Erevan, le 26 mai 2001, en deux exemplaires en langues biélorussienne, arménienne et russe, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte russe prévaudra.

Pour la République du Bélarus :

A. LUKASHENKO

Pour la République d'Arménie :

R. KOCHARIAN